

การตักบาตรเทโว

มีตำนานเล่าว่า ในพรรษาที่ ๗ หลังพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ได้เสด็จไปจำพรรษาในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และทรงแสดงพระอภิธรรม โปรดพระพุทธมารดา พร้อมทั้งเทวดาทั้งหลาย ครั้นสิ้นสุดพรรษาแล้ว พระองค์จึงเสด็จจากสวรรค์ลงสู่โลกมนุษย์ โดยมีพุทธศาสนิกชนมากมาย มาชุมนุมต้อนรับ มีการตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระพุทธเจ้า และเหล่าพระสาวกทั้งปวง

จากตำนานนี้ ก็ได้เกิดประเพณีตักบาตรเทโวสืบต่อมา การตักบาตรเทโวนี้มีชื่อเต็มว่า ตักบาตรเทโวโรหณะ ซึ่งมีความหมายว่า ตักบาตรในโอกาสที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากเทวโลก

การตักบาตรเทโวเป็นการตักบาตรในวันออกพรรษา คือวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ (บางแห่งจัดในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ คือหลังวันออกพรรษา ๑ วัน)

วันออกพรรษา เป็นการบ่งบอกถึงความสิ้นสุดลงของระยะเวลาที่พระสงฆ์อยู่ประจำที่ ซึ่งมีการศึกษาอบรมในพระธรรมวินัยอย่างจริงจัง เป็นการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะออกไปเผยแผ่พระศาสนา เวลาต่อจากนี้นับว่าเป็นการเริ่มต้นแห่งรอบฤดูกาลใหม่ ที่พระสงฆ์จะออกไปปฏิบัติศาสนกิจ จาริกไปเพื่อประโยชน์สุขของหมู่ชนทั่วไป เพราะฉะนั้นพุทธศาสนิกชนจึงนิยมจัดประเพณีตักบาตรเทโวฯ ขึ้นในวันออกพรรษา

ปฐุพยา เอกฤษเชน สกคสุส คมเนน วา

สพพโลกาธิปจเจน โสตาปตติผลั วรึ ฯ (ช.ธ.25/23/39)

เลิศล้ำ เหนือความเป็นเอกราชบนผืนปฐุพี ดีกว่าการได้ไปสู่สรวงสวรรค์

ประเสริฐกว่าสรรพโลกาธิปัตย์ คือ ผลการตัดถึงกระแสโพธิธรรม